26/02/2024

26 Φεβρουαρίου 1936: Όταν σίγησε η φωνή του Μητροπολίτη Δρυϊνουπόλεως Βασιλείου

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ο Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως Βασίλειος Παπαχρήστου γεννήθηκε στο Λάμποβο του Σταυρού (ή Άνω Λάμποβο) Αργυροκάστρου το 1858.

Εμαθήτευσε στην Κωνσταντινούπολη και αποφοίτησε από την Θεολογική Σχολή της Χάλκης το 1882, αφού υπέβαλε διατριβή χάρη στην οποία ανακηρύχθηκε διδάκτωρ. Χρημάτισε καθηγητής στο Ζωγράφειο Διδασκαλείο στο Κεστοράτι Αργυροκάστρου και στη συνέχεια καθηγητής και ιεροκήρυκας στο Αργυρόκαστρο, τις Σέρρες, την Αδριανούπολη και την Κωνσταντινούπολη.

Το 1893 ανεδείχθη τιτουλάριος Επίσκοπος Δαφνουσίας και εστάλη στο Σιδηρόκαστρο και το 1894 στο Μελένικο της Μακεδονίας. Την ίδια χρονιά προήχθη

σε Μητροπολίτη Λιτίτσης και κατά τα έτη 1895-1896 διετέλεσε τοποτηρητής της Μ. Πρωτοσυγγελλείας του Οικουμενικού Πατριαρχείου.
Το 1897 μετατέθηκε στην Μητρόπολη Παραμυθίας, το 1900 στην Μητρόπολη Βελεγράδων (Μπεράτι) και το 1909 στην Μητρόπολη Δρυϊνουπόλεως, Δελβίνου και Χειμάρρας.

Ο Ρενέ Πυώ, Γάλλος δημοσιογράφος, που περιόδευε την περίοδο 1913 – 1914 την Βόρειο Ήπειρο, μιλάει με θαυμασμό και σεβασμό για τον Μητροπολίτη Δρυϊνουπόλεως, εκφράζοντας ουσιαστικά την γνώμη του ορθόδοξου ποιμνίου για τον Ποιμενάρχη του.

Αν και το Αργυρόκαστρο είχε απελευθερωθεί στις 3 Μαρτίου 1913 από τον Ελληνικό Στρατό ο Μητροπολίτης Βασίλειος είχε παρακολουθήσει όλες τις κινήσεις και τις μηχανορραφίες των τότε Μεγάλων Δυνάμεων υπέρ των Αλβανών και κατά της Βορείου Ηπείρου της πανάρχαιας αυτής Ελληνικής Γης.
Στις 10 Ιανουαρίου 1914 με την ιδιότητα του προέδρου της Επιτροπής Εθνικής Αμύνης Αργυροκάστρου και Τεπελενίου, ο Μητροπολίτης Βασίλειος, ως εκ των πραγμάτων ηγέτης του Ελληνισμού της περιοχής, συγκάλεσε Πανηπειρωτικό Συνέδριο στο Αργυρόκα-στρο για τις 30 Ιανουαρίου. Έως τις 5 Φεβρουαρίου εξέτασε όλες τις δυνατότητες για ειρηνική λύση του προβλήματος. Μη έχοντας όμως δυνατότητα για πολιτική λύση και λόγω του γεγονότος ότι η Ελληνική κυβέρνηση θα ήταν υποχρεωμένη να δεχθεί τις θέσεις των Μεγάλων Δυνάμεων για την τύχη των νησιών του Αιγαίου, αποφάσισε στη Β’ συνεδρία της, τη σύσταση αρμοδίου οργάνου, που θα αναλάμβανε ένοπλο αγώνα με σκοπό την Ανεξαρτησία. Προς τούτο συγκρότησε «Οργανωτική Επιτροπή», που μέχρι να συμπληρωθεί θα αποτελούνταν από τους Μητροπολίτες Δρυϊνουπόλεως Βασίλειο, Βελλάς και Κονίτσης Σπυρίδωνα και Κορυτσάς Γερμανό. Στις 15 Φεβρουαρίου 1914 σχηματίσθηκε στη θέση της Οργανωτικής Επιτροπής η προσωρινή Κυβέρνηση της Αυτονόμου Βορείου Ηπείρου με Πρόεδρο τον Γεώργιο Χρηστάκη Ζωγράφο.

Ιστορικά έχουν μείνει τα λόγια του Δρυϊνουπόλεως Βασιλείου ενώπιον πλήθους κόσμου, κατά την ύψωση της σημαίας της Αυτονομίας της Βορείου Ηπείρου στο Αργυρόκαστρο στις 17 Φεβρουαρίου 1914.

Ο Μητροπολίτης προχώρησε λίγα βήματα και κοιτώντας την Ελληνική Σημαία που κατέβαινε αργά-αργά, συγκινημένος την αποχαιρέτησε εκ’ μέρους του Ελληνισμού της Βορείου Ηπείρου:«Χάριν της υπερτάτης Εθνικής ανάγκης κατεβιβάσθης, ω θείον όνειρον, ημών τε και των πατέρων μας γαλανόλευκη μας, εθνική μας Σημαία. Αλλά αντί Σου δεν ανυψώνομεν ξένην, αλλά την θυγατέραν σου Ηπειρωτικήν, προωρισμένην να κατεσχίση κατά της αλβανικής ημισελήνου».

Στην προσωρινή Κυβέρνηση της Αυτονόμου Ηπείρου, ανέλαβε το Υπουργείο Παιδείας, μέχρι την επάνοδο του Ελληνικού Στρατού τον Οκτώβριο του 1914.

Τον Αύγουστο του 1916 ο Ιταλικός Στρατός άρχισε να καταλαμβάνει την Βόρειο Ήπειρο, εκμεταλλευόμενος τον Εθνικό Διχασμό στην Ελλάδα. Στις 22 Σεπτεμβρίου 1916 ο Μητροπολίτης Βασίλειος απελάθηκε με βία από τις ιταλικές κατοχικές αρχές, ως “επικίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια”, οπότε μετέφερε την έδρα του στο Δελβινάκι του ελεύθερου Πωγωνίου.
Εκοιμήθη στην Αθήνα στις 26 Φεβρουαρίου 1936 και ετάφη στο Δελβινάκι.

Το μνήμα του βρίσκεται έως σήμερα στο προαύλιο του Ιερού Ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου στο Δελβινάκι Ιωαννίνων, όπου κάθε χρόνο διοργανώνεται από την Μητρόπολη Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης εκδήλωση για την επέτειο της Αυτονομίας της Βορείου Ηπείρου.